

วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชชนรินทร์
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
Princess of Naradhiwas University
Journal of Humanities and Social Sciences

บทความวิจัย

- ❖ ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรหัวหิน จำกัด
- ❖ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด
- ❖ การพัฒนารูปแบบศักยภาพผู้จัดการวิสาหกิจชุมชนอาหารฮาลาลจังหวัดชายแดนใต้
- ❖ การพัฒนาทักษะการระบายสีไม้ โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการระบายสีกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรัทธาวิทยานุสรณ์ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
- ❖ การออกแบบเว็บแอปพลิเคชันต้นแบบสำหรับธุรกิจป้ายโฆษณาบนรถตุ๊กตุ๊ก: กรณีศึกษา กลุ่มแฟนคลับชาวไทยที่ชื่นชอบศิลปินไอดอลไทยและเกาหลี
- ❖ การวิเคราะห์ห้วงอวกาศปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
- ❖ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการใช้ชุดความรู้ เรื่องทุนดีสุขภาพดี ในโครงการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี เขตสุขภาพที่ 1
- ❖ ปัจจัยจูงใจในการทำงานของพนักงานร้านสะดวกซื้อส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานในธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ ในเขตสำนักงานปฏิบัติการที่ 1 ตะวันตก
- ❖ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับซื้อทุเรียนของผู้ประกอบการในตลาดกลางเพื่อการเกษตร จังหวัดยะลา
- ❖ การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในสถานการณ์โควิด-19
- ❖ แนวทางการเสริมสร้างการปรับใช้วะสะฎียะฮ์ในการจัดการความขัดแย้งที่เป็นผลมาจากความเห็นต่างในสังคมไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ❖ โมเดลความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
- ❖ ปัญหาและแนวทางการพัฒนากระบวนการเข้ารับและฉีดวัคซีนของประชาชนมุสลิมในจังหวัดนราธิวาสเพื่อลดภาวะวิกฤตของผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในคลัสเตอร์ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ
- ❖ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส
- ❖ การพัฒนารูปแบบบริหารสถานศึกษาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลวัดธรรมิการาม(ปิยะแหวนรังสรรค์) สังกัดเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ❖ Adaptation Potential of Small Business Entrepreneurs to Support Trade Liberalization in ASEAN Economic Countries. Case Study: Songkhla Province

บทความวิชาการ

- ❖ Soft Skills: ทักษะสำคัญสำหรับครูในสังคมพหุวัฒนธรรม

สารบัญ...

ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2566

วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Princess of Naradhiwas University

Journal of Humanities and Social Sciences

บทความวิจัย	หน้าที่ Page	Research Article
ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรหัวหิน จำกัด ณศร ออสุวรรณ อรรถพล สืบพงศกร	1	Key Success Factors of the Hua Hin Agricultural Cooperative Limited Nasorn Orsuwan Auttapol Suebpongsakorn
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด ณิชา เรียนชอบ อรรถพล สืบพงศกร	18	Information Perception and Use of Public Relation Media of Ban Lat Agricultural Cooperative Limited Members Nicha Reanchob Auttapol Suebpongsakorn
การพัฒนารูปแบบศักยภาพผู้จัดการวิสาหกิจชุมชนอาหารฮาลาลจังหวัดชายแดนใต้ वलันต์ พลาศัย ธีรวิมล บุญยโสภณ สมนึก วิสุทธิแพทย์ สุชาติ เชียงฉิน	36	Development of Potential Model for Halal Food Community Enterprise Managers in Southern Border Provinces Wasan Palasai Teravuti Boonyasopon Somnoek Wisuttiapaet Suchart Siengchin
การพัฒนาทักษะการระบายสีไม้ โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการระบายสีกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีท้าววิทยานุสรณ์ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ฟาติน มะเต็ง โรสนี จริยะมาการ จิตติมา ชอบเอียด มารีย๊ะ ปูเต๊ะ ยุพาวรรณ ศรีสวัสดิ์ ศุภกิจ ประชุมกาเยาะมาต	58	The Development of Colored Pencil Drawing Skill Using a Colored Pencil Drawing Instructional Package under Art Learning Subject Area for Grade 1 Students at Sathawittayanusorn School, Raman District, Yala Province Fatin Madeng Rosnee Chariyamakarn Chittima Manakarn Mareeyah Puteh Yupawan Srisawat Supphakit Prachumkayohmat

สารบัญ...

ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2566

วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Princess of Naradhiwas University

Journal of Humanities and Social Sciences

การออกแบบเว็บแอปพลิเคชันต้นแบบสำหรับธุรกิจป้ายโฆษณาบนรถตุ๊กตุ๊ก: กรณีศึกษา กลุ่มแฟนคลับชาวไทยที่ชื่นชอบศิลปินไอดอลไทยและเกาหลี รัชยา ศิริพันธ์ เสาวลักษณ์ พันธบุตร	77	Design Web Application Prototype for The Billboard Business on Tuk-Tuk: Case Study of Thai Fan Club on Artists Preference for Thai and Korean Idol Performers Ratchaya Siriphan Saowaluck Phanthabutr
การวิเคราะห์อภิมานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน อิสระ ทองสามลี	95	A Meta-Analysis of Factors Associated with the Practice of Sufficiency Economy Philosophy in Daily Life Isara Tongsamsi
ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการใช้ชุดความรู้ เรื่องหุ่นดี สุขภาพดี ในโครงการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี เขตสุขภาพที่ 1 สิริร่ำไพ ภูธรใจ ธนัฐพงษ์ กาละนีโย กฤษณะ จตุรงค์ศรี ศิลา ภูริहरษา พชรนันท์ สุกรัตน์	110	The Efficiency, Effectiveness, and Appropriateness of the Management Model Based on Smart and Healthy Worker Knowledge Set in Health Promotion and Environmental Health Project in Workplaces for Good Quality of Life, Health Region 1 Sirirumpai Puthornjai Tanatpong Kalaniyo Kidsana Jaturongratsamee Sila Phurihansa Pacharanan Sukrat
ปัจจัยจูงใจในการทำงานของพนักงานร้านสะดวกซื้อส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานในธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ ในเขตสำนักงานปฏิบัติการที่ 1 ตะวันตก รุสมี่ มามะ หทัยกานต์ กุลวชิรวรรณ จุฑาทิพย์ สีลาธนาพิพัฒน์	134	Motivation factor of Convenience Store Employees Affects Working Efficiency in Modern Retail Business in Operational Office District 1 West Rusmee Mama Hathaikarn Kulwachirawan jutathip leelathanapipat

สารบัญ...

ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2566

วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Princess of Naradhiwas University

Journal of Humanities and Social Sciences

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรับซื้อทุเรียนของผู้ประกอบการในตลาดกลางเพื่อการเกษตร จังหวัดยะลา	158	Factors Affecting Decision in Durian Purchase of Entrepreneurs in the Central Market for Agriculture, Yala Province
ธีรัตน์ ภูเบญญาพงศ์ สุนีย์ ตริมนณี ณฤทธิ์ ไทยบุรี ซารีปะะ ยูโซะปุลูกา ปพิชญา จินตพิทักษ์สกุล		Teerat Phubenyapong Sune Trimanee Narid Thaiburi Sareepah Yusohpaluka Parpitchaya Chintapitaksakul
การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในสถานการณ์โควิด-19	173	Risk Management of School Administrators under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 in Covid-19 Situation
วสันต์ ศรีสุวรรณโณ รุจิราพรรณ คงช่วย		Wasan Srisuwanno Rujirapun Kongchuy
แนวทางการเสริมสร้างการปรับใช้วะสะฎียะฮ์ในการจัดการความขัดแย้งที่เป็นผลมาจากความเห็นต่างในสังคมไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	192	Approaches to Promote the Application of Wasatiyah for Conflict Management in Disagreement in Thai Muslim Society in the Three Southern
มนูศักดิ์ โต๊ะเถื่อน อิสมาแอ กาเต๊ะ		Manoosak Touthern Isma-ie katih
โมเดลความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ	210	Model of Entrepreneurial Intention of Undergraduate Students in Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University
อนุวัต สงสม		Anuwat Songsom
ปัญหาและแนวทางการพัฒนากระบวนการเข้ารับและฉีดวัคซีนของประชาชนมุสลิมในจังหวัดนราธิวาสเพื่อลดภาวะวิกฤตของผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในคลัสเตอร์ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ	227	blems and Guidelines for Development of Registration Process and Vaccination of Muslims in Narathiwat Province to Reduce the Crisis of Coronavirus Disease 2019 in the New Cluster Efficiently
ตัมมิซี สาละ		Tarmisi Salaeh

สารบัญ...

ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2566

วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Princess of Naradhiwas University

Journal of Humanities and Social Sciences

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส มะนาพี อินนุยูซี จรุณี เก้าเอี้ยน นิตยา เรืองแป้น	259	Creative Leadership and Administration of School Administrators under the Office of Narathiwat Primary Education Service Area Manapee Innuyusi Jarunee Kao-ian Nitaya Ruangpan
การพัฒนารูปแบบบริหารสถานศึกษาบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลวัดธรรมิการาม (ปิยะแหวนรังสรรค์) สังกัดเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อัญญรัตน์ นามือง	280	The Development of School Management Model by Integrating Philosophy of Sufficient Economy to Develop Students' Quality for Teachers in Watthummikaram Municipal School, Prachuapkhirikhan Municipality, Prachuapkhirikhan Province Anyarat Namuang
ศักยภาพการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าในประเทศเศรษฐกิจ อาเซียน กรณีศึกษา: จังหวัดสงขลา นวิทย์ เอ็มเอก ปาริฉัตร ตู่ดำ	315	Adaptation Potential of Small Business Entrepreneurs to Support Trade Liberalization in ASEAN Economic Countries. Case Study: Songkhla Province Nawit Amage Parichat Thudam
บทความวิชาการ		Review Article
Soft Skills : ทักษะสำคัญ สำหรับครูในสังคมพหุ วัฒนธรรม ไหมไทย ไชยพันธุ์ จิระสุข สุขสวัสดิ์	334	Soft Skills: Important Skills for Teachers in Multicultural Society Maithai Chaiyapan Jirasuk Suksawat

การวิเคราะห์อภิมานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

A Meta-Analysis of Factors Associated with the Practice of Sufficiency
Economy Philosophy in Daily Life

อิสระ ทองสามสี^{1*}

Isara Tongsamsi^{1*}

(Received: August 31, 2022; Revised: October 10, 2022; Accepted: October 19, 2022)

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์อภิมานงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจคุณลักษณะงานวิจัย เปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะงานวิจัย และวิเคราะห์หาค่าดัชนีมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ประชากร คือ งานวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาเปรียบเทียบหรือวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 ถึง พ.ศ. 2564 จำนวน 73 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบสรุปคุณลักษณะงานวิจัย ผ่านการตรวจสอบคุณภาพความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน นำข้อมูลทั้งหมดมาคำนวณด้วยวิธีการของโรเซนทาล และเฮตเจส ได้ค่าดัชนีมาตรฐาน จำนวน 233 ค่า และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Jamovi โปรแกรมเสริม MAJOR-Meta-Analysis for JAMOVI และโปรแกรม R ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะงานวิจัยประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะทั่วไป ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย และด้านวิธีวิทยาการวิจัย โดยพบว่าคุณลักษณะงานวิจัยไม่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของค่าดัชนีมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์อภิมาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ($r=.52, p<.001$) รองลงมาคือปัจจัยด้านสถานการณ์ ($r=.36, p<.001$) ปัจจัยด้านจิตลักษณะ ($r=.21, p<.001$) และปัจจัยด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง ($r=.11, p<.001$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวิเคราะห์อภิมาน รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

¹Faculty of Humanities and Social Sciences, Songkhla Rajabhat University

*Corresponding author. E-mail: isara8391@gmail.com

Abstract

This meta-analysis research aimed to explore research characteristics, compare differences in research characteristics, and analyze standard indexes of factors associated with the practice of the sufficiency economy philosophy in daily life. There were 73 quantitative research reports, that compared or analyzed the relationship between variables, conducted during 2012–2021. The instruments used in the study were a research quality assessment form and a summary of research characteristics form. Both forms were approved by three experts for the content validity testing. All of the data were calculated by using the meta-analysis method of Rosenthal and Hedges, in which the values of standard index obtained as 233. The data were analyzed using the Jamovi program, MAJOR–Meta–Analysis for JAMOMI as the supporting program, and R program. The results showed that the research characteristics consisted of three aspects including general characteristics, substantive of the research, and methodological characteristics. It was found that there was no characteristics that could cause differences in standard index averages. For the results of a Meta-Analysis, it was discovered that factors that were positively correlated with the practice of the sufficiency economy philosophy in daily life would include psychological state factors ($r=.52$, $p<.001$), situational factors ($r=.36$, $p<.001$), psychological characteristics factors ($r=.21$, $p<.001$), and biosocial and background factors ($r=.11$, $p<.001$), respectively.

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, A Meta-Analysis, Interactionism Model

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยโดยมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือผู้ที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม ซึ่งมักจะประสบปัญหาความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศ ฝนตกไม่สม่ำเสมอ เกิดภาวะแห้งแล้งทั่วไปทำให้การทำเกษตรกรรมไม่ได้ผลผลิตดีเท่าที่ควร พระองค์จึงมีพระราชดำริที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวและยกระดับพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรในภาคเกษตรกรรมให้เกิดความพออยู่พอกินและสามารถพึ่งพาตนเองได้ พระองค์มีพระราชวินิจฉัย คำนวณสำรวจ รวบรวมข้อมูลแล้วทำการทดสอบเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำ ที่ดิน พันธุ์พืช เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในพื้นที่ของตนเองโดยตั้งเป็น

“ทฤษฎีใหม่” ใช้หลักการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุดอันเป็นการพัฒนาการเกษตรแบบพึ่งพาตนเองโดยการผสมผสานกิจกรรมพืช ไม้ สัตว์ และประมงให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน โดยทำการเกษตรในลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดความ “พออยู่พอกิน” พระองค์จึงได้ทรงพระราชทานพระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวทางใหม่ที่จะช่วยแก้ไขปัญหา โดยนำหลักการและวิธีการที่ใช้ในภาคเกษตรกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและดำเนินชีวิตของประชาชนชาวไทยให้รู้จักการดำเนินชีวิตอยู่อย่างพอประมาณ เดินทางสายกลาง มีความพอดี และพอเพียงกับตนเอง ดำรงชีวิตแบบพออยู่พอกินและสามารถพึ่งตนเองได้ (คณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2560)

ผลจากการสืบค้นงานวิจัยในประเทศไทยที่ทำการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่มีการวิเคราะห์อภิปรายหาค่าดัชนีมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน มีเพียงงานวิจัยที่วิเคราะห์อภิปรายการจัดการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (มัทนียา มูลศรีแก้ว และทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ, 2563; ศิริลักษณ์ ศุภระเศรณี และไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม, 2563) แม้ว่าจะมีงานวิจัยที่สำรวจและสังเคราะห์งานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันอยู่บ้าง แต่ก็ใช้แนวทางการศึกษาเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากผลการวิจัย (นิภาพรรณ เจนสันติกุล, 2562; ปรีชา ปาโนรัมย์, 2560; สุชีรา ธนาวุฒิ, บรรพต วิรุณราช, และลลิต ถนอมสิงห์, 2560) ซึ่งไม่มีการวิเคราะห์อภิปรายหาค่าดัชนีมาตรฐานแต่อย่างใด

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน มีผู้วิจัยได้ศึกษาไว้หลากหลายกลุ่มอาชีพ หลากหลายพื้นที่ และมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์อภิปราย (Meta-analysis) โดยใช้วิธีการทางสถิติมาสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกัน มีงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยของการวิเคราะห์แล้วถูกแปลงให้เป็นหน่วยมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้สรุปรวมเข้าด้วยกันได้ จะช่วยทำให้ได้ข้อสรุปงานวิจัยที่เป็นนวัตกรรมหรือความรู้ใหม่จากที่มีอยู่เดิม และช่วยชี้แนะว่างานวิจัยลักษณะใดที่ได้ดำเนินการวิจัยแล้ว และเป็นการป้องกันการทำวิจัยซ้ำซ้อนเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปงานวิจัยที่มีอำนาจในการอธิบายที่สูงกว่าผลลัพธ์ที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องเพียงลำพัง (Paul & Barari, 2022) ผลการวิเคราะห์อภิปรายในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้กำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น ในการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

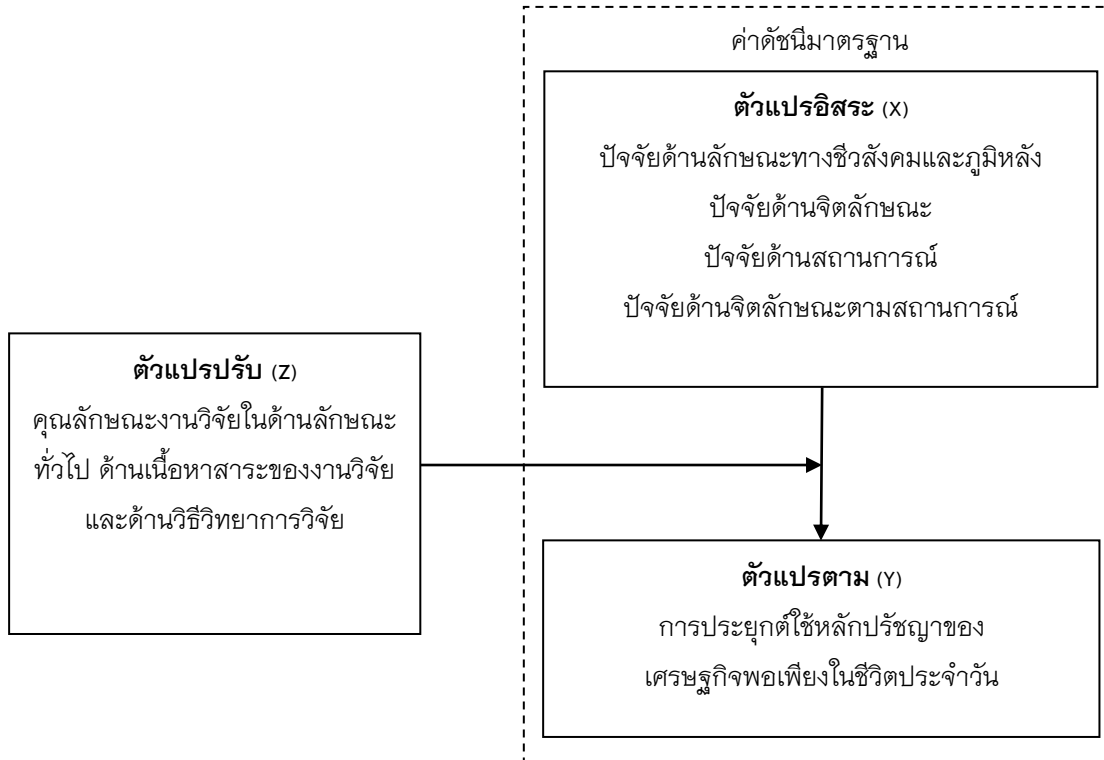

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจคุณลักษณะงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าดัชนีมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย
3. เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิเคราะห์หาค่าดัชนีมาตรฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันครั้งนี้ ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยอาศัยกระบวนการวนที่ค้นหรือข้อสรุปของแนวความคิดโดยรวมในการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมของมนุษย์ ที่เรียกว่า รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) และทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมที่กล่าวถึงพฤติกรรมพึงปรารถนาของคนดีและคนเก่งที่มีความสุข หรือพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (ดูเจเต็อน พันธุมนาวิณ, 2560; นักสิทธิ์ คักดาพัฒน์, 2564) โดยประกอบด้วยรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามซึ่งจะถูกประมาณค่าด้วยเทคนิคการวิเคราะห์หาค่าดัชนีมาตรฐานที่ได้ค่าดัชนีมาตรฐาน ที่เรียกว่าขนาดอิทธิพลหรือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยตัวแปรอิสระ (X) ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง ปัจจัยด้านจิตลักษณะ ปัจจัยด้านสถานการณ และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ ตัวแปรตาม (Y) ได้แก่ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ในขณะที่ตัวแปรปรับ (Z) ที่ส่งผลต่อค่าดัชนีมาตรฐานในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะงานวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัย (Research synthesis) ด้วยวิธีการวิเคราะห์อภิมาน โดยเลือกใช้วิธีการของโรเซนทาล และเฮดเจสเป็นหลัก เนื่องจากทั้งสองวิธีการใช้สำหรับการวิเคราะห์หาค่าดัชนีมาตรฐานของงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มากกว่าการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีสูตรในการปรับค่าขนาดอิทธิพล (d) ให้เป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) และแปลงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเป็นค่าฟิชเชอร์ซี และมีการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าดัชนีมาตรฐานด้วยค่าสถิติ Q ที่มีการแจกแจงแบบไคสแควร์ก่อนที่จะทำการสังเคราะห์งานวิจัย

ประชากรวิจัย

ในการกำหนดประชากรสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ มีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดงานวิจัยที่จะสังเคราะห์ (Identification) คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง โดยเลือกเฉพาะที่เป็นภาษาไทย จำนวน 1,110 เรื่อง สืบค้นจากฐานข้อมูลโครงการพัฒนาระบบเครือข่ายห้องสมุดอุดมศึกษาในประเทศไทย (ThaiLIS Digital Collection: TDC) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (Thai Journals Online: ThaiJO) ฐานข้อมูลศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre: TCI) และฐานข้อมูล Google Scholar ซึ่งจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ใช้คำสำคัญในการสืบค้นคือ “เศรษฐกิจพอเพียง” จำกัดข้อมูลงานวิจัยย้อนหลังไม่เกิน 10 ปี (พ.ศ.2555-2564)

2. การคัดกรองงานวิจัย (Screening) คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน และตัดงานวิจัยที่ซ้ำกันในฐานข้อมูลออกไป เหลืองานวิจัยจำนวน 235 เรื่อง

3. งานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก (Eligibility) คือ งานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ทั้งแบบที่ศึกษาเปรียบเทียบหรือวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งมีค่าสถิติที่จำเป็นเพียงพอสำหรับการแปลงค่าสถิติเหล่านั้นให้เป็นค่าดัชนีมาตรฐาน จำนวน 94 เรื่อง

4. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ (Included) คือ งานวิจัยที่ผ่านการประเมินคุณภาพงานวิจัยจำนวน 73 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบสรุปคุณลักษณะงานวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบสรุปคุณลักษณะงานวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความครบถ้วนของเนื้อหา (Content validity) พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) สูงกว่า .5 แสดงว่าใช้ได้ จากนั้นจึงทดลองใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบสรุปคุณลักษณะงานวิจัยกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำนวน 1 เรื่อง โดยนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัย รวม 3 คน พบว่าแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยมีค่าความสอดคล้อง (Agreement rate : AR) เท่ากับ .80 และแบบสรุปคุณลักษณะงานวิจัยมีค่าความสอดคล้อง

เท่ากับ 1.00 แปลผลได้ว่ามีความสอดคล้องกันดีมาก (Cooper, Hedges, & Valentine, 2019) จากนั้นจึงนำไปใช้งานจริงโดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินงานวิจัย และสรุปคุณลักษณะงานวิจัยทุกเรื่องด้วยตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลประกอบไปด้วยการกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ห่อภิมาณ การสืบค้นงานวิจัยจากฐานข้อมูลที่จัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ การประเมินคุณภาพงานวิจัย การรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณให้ครบถ้วน การบันทึกข้อมูลลงในแบบสรุปคุณลักษณะงานวิจัยที่สร้างขึ้น ลงรหัส และเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพรรณนาข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัยใช้ค่าสถิติจำนวน และร้อยละ การวิเคราะห์หาค่าดัชนีมาตรฐานคำนวณโดยใช้โปรแกรม Practical meta-analysis effect size calculator (Wilson, n.d.; Wilson, 2017) และโปรแกรม Effect size determination program (Wilson, 2001) การทดสอบความแตกต่างของค่าดัชนีมาตรฐาน จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยใช้ค่าสถิติที (T-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ห่อภิมาณหาค่าดัชนีมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันใช้โปรแกรม Jamovi (The jamovi project, 2022) โปรแกรมเสริม MAJOR-Meta-Analysis for JAMOVI (Hamilton, 2020) และโปรแกรม R (R Core Team, 2021)

การตีความหมายค่าดัชนีมาตรฐานสัมพันธ์ประสิทธิผลสัมพันธ์ ดังนี้ (Matthay et al., 2021)

ค่า r น้อยกว่า .10	หมายถึง	ต่ำมาก (Very small)
ค่า r ระหว่าง .10 ถึง .23	หมายถึง	ต่ำ (Small)
ค่า r ระหว่าง .24 ถึง .36	หมายถึง	ปานกลาง (Medium)
ค่า r ระหว่าง .37 ถึง .50	หมายถึง	สูง (Large)
ค่า r ระหว่าง .51 ถึง .70	หมายถึง	สูงมาก (Very large)
ค่า r มากกว่า .70	หมายถึง	สูงที่สุด (Huge)

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ผ่านการคัดกรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รหัสโครงการ HREC 008/2565 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2565 สรุปว่า โครงการวิจัยไม่เข้าข่ายการขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เนื่องจากเป็นงานวิจัยที่ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่ไม่ได้บ่งชี้ถึงตัวบุคคล หรือไม่มีกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับมนุษย์

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่พิมพ์เผยแพร่ พ.ศ. 2555-2559 จำนวน 49 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 67.1 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐผลิตผลงานวิจัยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 67 เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ 91.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ ผู้รับบริการหรือไม่ระบอาชีพ จำนวน 32 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 43.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด และพื้นที่อื่น ๆ จำนวน 60 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 82.2 ส่วนใหญ่มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 300 คนขึ้นไป จำนวน 40 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 54.8 และค่าสถิติส่วนใหญ่ที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานคือการหาค่าความสัมพันธ์หรือการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอย่างใดอย่างหนึ่ง จำนวน 53 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.6

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าดัชนีมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยในด้านคุณลักษณะทั่วไป ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย และด้านวิธีวิทยาการวิจัย มีค่าดัชนีมาตรฐานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

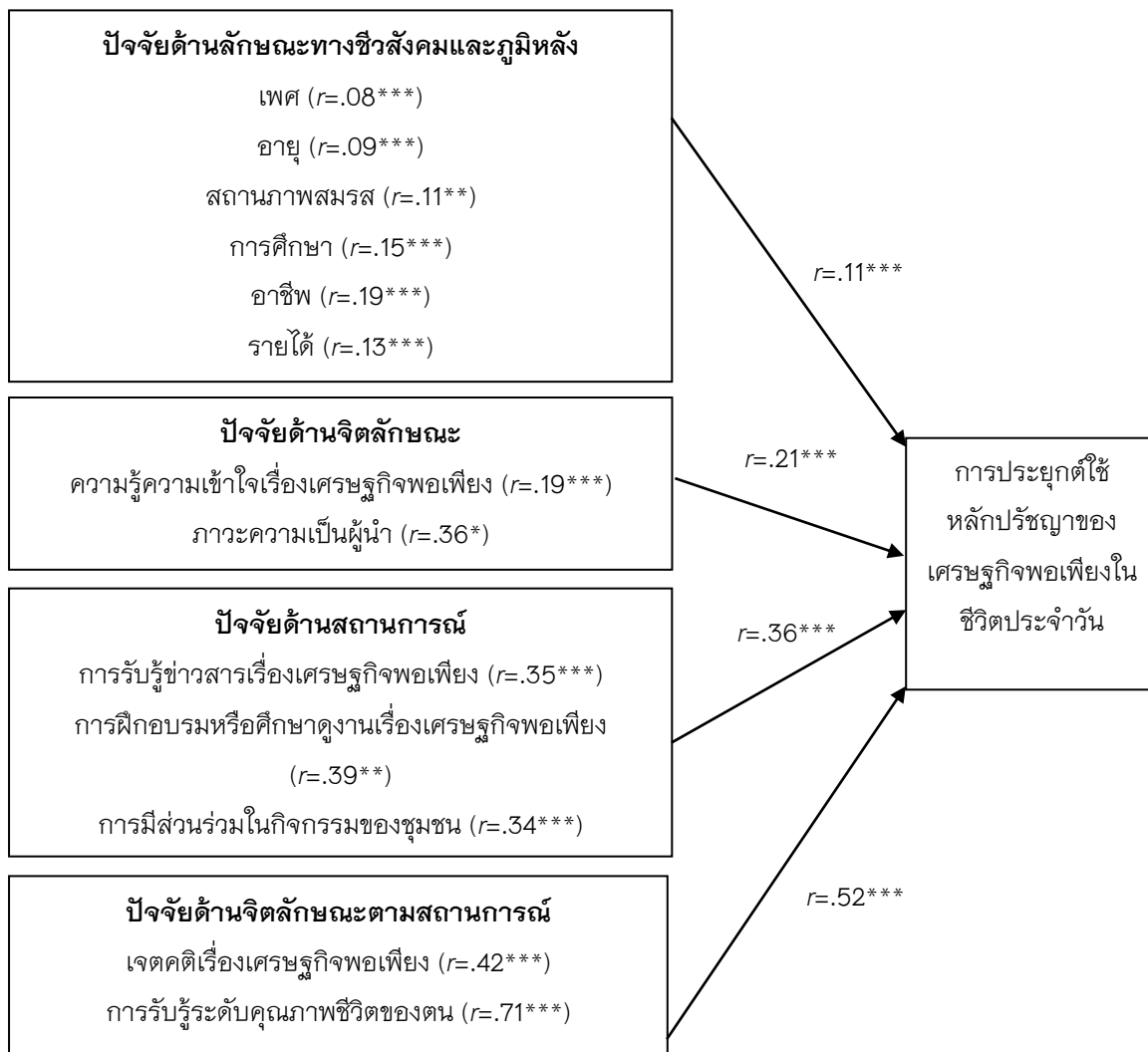
3. ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณหาค่าดัชนีมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จากงานวิจัย จำนวน 73 เรื่อง พบว่า มีค่าดัชนีมาตรฐานทั้งหมด 233 ค่า ประกอบด้วย 4 ปัจจัย โดยปัจจัยด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง มีจำนวนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด จำนวน 144 ค่า รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสถานการณ์ จำนวน 35 ค่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะ จำนวน 33 ค่า และต่ำที่สุด คือ ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ จำนวน 21 ค่า

ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณหาค่าดัชนีมาตรฐานของแต่ละปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูงมาก ($r=.52, p<.001$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสถานการณ์มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับ ปานกลาง ($r=.36, p<.001$) ปัจจัยด้านจิตลักษณะมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับต่ำ ($r=.21, p<.001$) และปัจจัยด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับต่ำ ($r=.11, p<.001$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแต่ละตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูงสุด คือ ตัวแปรการรับรู้ระดับคุณภาพชีวิตของตน ($r=.71, p<.001$) ตัวแปรที่มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูง คือ ตัวแปรเจตคติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ($r=.42, p<.001$) และตัวแปร

การฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ($r=.39, p<.01$) ตัวแปรที่มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมพันธ์สัณฐานสัมพันธ์ระดับปานกลาง คือ ตัวแปรภาวะความเป็นผู้นำ ($r=.36, p<.05$) ตัวแปรการรับรู้ข่าวสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ($r=.35, p<.001$) และตัวแปรการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ($r=.34, p<.001$) ตัวแปรที่มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมพันธ์สัณฐานสัมพันธ์ระดับต่ำ คือ ตัวแปรความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ($r=.19, p<.001$) ตัวแปรอาชีพ ($r=.19, p<.001$) ตัวแปรการศึกษา ($r=.15, p<.001$) ตัวแปรรายได้ ($r=.13, p<.001$) และตัวแปรสถานภาพสมรส ($r=.11, p<.01$) ส่วนตัวแปรที่มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมพันธ์สัณฐานสัมพันธ์ระดับต่ำมาก คือ ตัวแปรอายุ ($r=.09, p<.001$) และตัวแปรเพศ ($r=.08, p<.001$) ดังภาพที่ 2

*** $p<.001$, ** $p<.01$, * $p<.05$

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูงมาก แสดงให้เห็นว่าบุคคลมีความรู้สึกนึกคิด รับรู้ และคาดการณ์ว่าในสถานการณ์ปัจจุบันที่ภาวะเศรษฐกิจเกิดการชะลอตัว ตนเองจะได้รับการประโยชน์เป็นอย่างมากในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การมีเจตคติเชิงบวกต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ผ่องศรี พัฒนมณี, 2560) หรือการรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (อุทัยวรรณ เพ็งธรรม, 2560) เป็นต้น ยิ่งบุคคลเล็งเห็นว่าตนเองจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้นเพียงใด ก็ย่อมมีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงการนำองค์ประกอบและเงื่อนไขของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตมากขึ้นเพียงนั้น

2. ปัจจัยด้านสถานการณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมรอบตัวของคุณคน ไม่ว่าจะเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลต่าง ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนฝูง คนในชุมชน เป็นต้น หรือผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน (สาส์ สิริไพศา, 2561) ตลอดจนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ (ปัทิตตา ใจดี, 2562) หรือการมีโอกาสได้รับความรู้จากการเข้ารับการฝึกอบรม หรือศึกษาดูงานเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (สุนิณี อัดถาวร และสุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์, 2564) ล้วนมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ ของบุคคลผ่านการตีความ และส่งผลต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3. ปัจจัยด้านจิตลักษณะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพ สติปัญญา ความรู้ความเข้าใจ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่สำคัญของคุณคนซึ่งเกิดจากการสะสมตั้งแต่เด็กและติดตัวคุณคนมา โดยมีพื้นฐานมาจากการอบรมถ่ายทอดทางสังคมจากสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา หรือสถาบันทางสังคมอื่น ๆ (ดาวเรือง พัฒนวิบูลย์, 2561) รวมถึงการมีสถานภาพทางสังคมโดยเป็นผู้นำกลุ่มต่าง ๆ เช่น ผู้นำกลุ่มเกษตรกร ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น (กฤษฎา หลีกเมือง, 2559) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น บุคคลที่มีความสามารถในการคิดไปล่วงหน้าในอนาคตว่าจะสามารถลดรายจ่ายและมีเงินออมจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะตนเองได้เล็งเห็นว่าถ้าในปัจจุบันยังคงใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย ก็จะส่งผลเสียต่อตนเอง และครอบครัว เป็นต้น

4. ปัจจัยด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น (โกศล สอดส่อง, 2564; พิรญา เขตพงษ์, พรประภา แสงสินเจริญชัย, บุญเรียม ทะไกรราช, และณัฐชา อารังโชติ, 2563) เป็นตัวแปรที่แสดงถึงลักษณะที่สังเกตง่ายของบุคคล ตัวแปรอิสระประเภทนี้นิยมใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ แม้ว่าจะไม่สามารถใช้เป็นสาเหตุที่แท้จริงของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันได้ แต่ตัวแปรอิสระเหล่านี้จะมีประโยชน์ในการให้ผลการเปรียบเทียบค่าของตัวแปรตามในกลุ่มที่แบ่งตามประเภทหรือระดับของตัวแปรอิสระ ทำให้พบกลุ่มที่มีค่าของตัวแปรตามที่ศึกษาสูงกว่า หรือต่ำกว่ากลุ่มประเภทอื่น ๆ ที่นำมาเปรียบเทียบกัน ส่งผลให้สามารถระบุกลุ่มที่แคบมากขึ้นที่ให้ผลเด่นชัดที่สุดว่าตัวแปรตามสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระใดบ้าง

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ห่อภิมาณหาค่าดัชนีมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน พบว่า มีค่าดัชนีมาตรฐานทั้งหมด 233 ค่า ประกอบด้วย 4 ปัจจัย โดยปัจจัยด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง มีจำนวนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านจิตลักษณะ และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณหาค่าดัชนีมาตรฐานของแต่ละปัจจัยพบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูงมาก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสถานการณ์มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับปานกลาง ปัจจัยด้านจิตลักษณะมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับต่ำ และปัจจัยด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับต่ำ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรการรับรู้ระดับคุณภาพชีวิตของตน ตัวแปรเจตคติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และตัวแปรการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูงถึงสูงที่สุด จึงควรนำตัวแปรเหล่านี้ไปออกแบบเพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหรือการศึกษาดูงานให้กับประชาชน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้ การมีเจตคติที่ดี และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และควรทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรมดังกล่าว

1.2 ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับต่ำ จึงสามารถใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการพิจารณาถึงการส่งเสริมให้ประชาชนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยมุ่งการให้ความรู้ความเข้าใจเพียงอย่างเดียวอาจไม่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมากนัก ควรเน้นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้ การมีเจตคติที่ดี และการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมควบคู่ไปด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิเคราะห์หอภิมานทำให้ทราบว่างานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์และเชิงเปรียบเทียบ รวมทั้งผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ดังนั้น จึงควรมีการทำวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น

2.2 ผลการวิเคราะห์หอภิมานทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นการวิเคราะห์ระดับทวิตัวแปร ในการวิจัยครั้งต่อไปควรนำปัจจัยเหล่านี้รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ไปทำการวิเคราะห์พหุตัวแปรโดยใช้เทคนิคการหอภิมานด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Meta-analytic structural equation modeling) เพื่อยืนยันข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

- มัทนียา มูลศรีแก้ว, และทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ. (2563). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 37(101), 171-185.
- ศิริลักษณ์ ศุภระเศรณี, และไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2563). การวิเคราะห์ห่อภิมาณการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 12(2), 237-255.
- สาลี สิริโพคา. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในแขวงจำปาสักสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 15(1), 163-172.
- สุชีรา ธนาวุฒิ, บรรพต วิรุณราช, และลลิต ถนนอมสิงห์. (2560). การสังเคราะห์องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริงในการพัฒนาธุรกิจ. *วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์*, 12(1), 45-62.
- สุธินี อัดถากร, และสุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์. (2564). การพัฒนาพฤติกรรมในการดำรงชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำชุมชนในระดับหมู่บ้าน ในจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 8(1), 251-266.
- อุทัยวรรณ เพ็งธรรม. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- Cooper, H., Hedges, L.V., & Valentine, J. C. (2019). *The handbook of research synthesis and meta-analysis* (3rd ed.). New York, NY: Russell Sage Foundation.
- Hamilton, W. K. (2020). *MAJOR-Meta-Analysis for JAMOVİ*. GitHub.
- Matthay, E. C., Hagan, E., Gottlieb, L. M., Tan, M. L., Vlahov, D., Adler, N., & Glymour, M. M. (2021). Powering population health research: Considerations for plausible and actionable effect sizes. *SSM – Population Health*, 14, 1-9.
- Paul, J., & Barari, M. (2022). Meta-analysis and traditional systematic literature reviews—What, why, when, where, and how? *Psychology & Marketing*, 39, 1099-1115.
- R Core Team. (2021). *R: A language and environment for statistical computing* (Version 4.0) [Computer software]. <https://cran.r-project.org>
- The jamovi project. (2022). *Jamovi* (Version 2.2) [Computer Software]. <https://www.jamovi.org>

- Wilson, D. B. (2017). *Formulas used by the “practical meta-analysis effect size calculator”*.
Virginia, VA: George Mason University.
- Wilson, D. B. (2001). *Effect size determination program* (Version 2.0) [Excel Macro Application].
University of Maryland.
- Wilson, D. B. (n.d.). *Practical meta-analysis effect size calculator* [Computer software]. [https://
campbellcollaboration.org/research-resources/effect-size-calculator.html](https://campbellcollaboration.org/research-resources/effect-size-calculator.html)